

КОПЕЛИЈА Балет

Музика : Лео Делиб, The Residents

Кореографија и режија : Ирена Лозинска

Либрејо : Аргир Сен Леон, Шарл Њутер,
Мирјана Анастасова

Сценографија и костимографија : Јасминка Ристовска
Љупка Ристовска

Койелиус : Елена Спсевска, Искра Шукарова

Койелија : Тамара Анастасова, Олга Панговска

Сванилда : Билјана Пашариковска,
Јасмина Крстевска, Зејнепа Цафер

Франц : Иво Карагеоргиев

Ансамбл

Ирена Челебиќ, Лиле Миленковска, Маја Симеонова,
Маја Јовановска, Маја Митревска, Елизабета Гриовска,
Ирина Митевска, Катерина Стефковска, Зејнепа Цафер,
Олга Панговска

Владо Караев, Виктор Караев, Беким Мемедов, Мирјам
Чуни, Киро Павлов

ГОЛЕМИОТ БАХ Балет

Музика : Јохан Себастијан Бах

Кореограф : Екрем Хусеин

Асистент кореограф : Виолета Радовановиќ
Соработник : Антон Баталаков

Солиски

Зоица Пуровска, Катерина Кипроска
Зоран Велевски, Горан Божинов

Ансамбл

Искра Шукарова, Билјана Пашариковска, Сузана
Момировска, Маја Симеонова, Јасмина Крстевска,
Зејнепа Цафер, Наташа Јосифовска, Елизабета Гриовска,
Билјана Кирјазова, Катерина Стефковска, Виолета
Радовановиќ, Лилјана Миленковска, Олга Панговска,
Маја Јовановска, Тамара Анастасова, Маја Митревска,
Тања Пастаџиќи, Ирина Митевска, Ирена Челебиќ

Драган Пандиловски, Младен Ѓурѓев, Стеван Јанкоски,
Мирјам Чуни, Владо Караев, Виктор Караев, Беким
Мемедов, Киро Павлов, Дончо Велковски, Екрем Хусеин

Уметнички раководител : Снежана Филиповска

Музички соработник : Вања Николовски

Инсценист : Благоја Спировски

Асистент : Дубравка Шопова

Балетите ги финансираше Министерството за култура на
Република Македонија

Спонзори: DAL FUFO, ЖИТО ЛУКС, ИЗОМАК,
АЛКАЛОИД, JODEX

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР

СКОПЈЕ

ЛЕО ДЕЛИБ
THE RESIDENTS

ЈОХАН СЕБАСТИЈАН БАХ
(Музика)

КОПЕЛИЈА ГОЛЕМИОТ БАХ

Балет

Балет

Кореографија и режија

Кореографија

ИРЕНА ЛОЗИНСКА

ЕКРЕМ ХУСЕИН

Сценографија и костимографија

Јасмина Ристовска Љупка Ристовска

ПРЕМИЕРА

Сабота, 04. 02. 1995

Почеток во 19, 30 часот

Францускиот композитор ЛЕО ДЕЛИБ (1836 - 1891) пројавил исклучителна дарба особено во доменот на музиката за театар - опера, оперети, драмски спектакли и балети ("Копелија", 1870; "Силвија", 1876).

Операта "Лакме" (1883), шедевр на оперската уметност, обилува со ентузијазам и животна енергија.

Како реформатор на францускиот балет, Л.Делиб внесува иновации во развојот на драмската содржина во танцовиот жанр со длабоко разбирање за спецификите на балетскиот спектакл.

Партитурата на балетот "Копелија" се карактеризира со композициска целовитост, национален колорит во жанровите сцени, преплетување на лирско-драмските и комични ситуации, со богата мелодиозност и раскошна оркестрална разработка.

Композиторот во соработка со либретистите Артур Сен Леон и Шарл Њуитер создал прекрасна балетска поема, врз мотиви од приказната "Песочниот човек" од Ернст Теодор Амадеус Хофман (1776-1822).

П.И.Чајковски, кој подоцна во својот балет "Ореовкршачка" ќе користи, исто така, мотиви од Хофман, високо ја оценил мелодиозноста, ритмичноста и изразениот талент за симфонизам на Делиб. Затоа овој балет, наречен "симфониска драма", постојано предизвикува интерес кај големите кореографи.

Во Македонскиот народен театар, "Копелија" е изведена како целовечерен балет во 1954 година.

Новата поставка на кореографот ИРЕНА ЛОЗИНСКА внесува значителни промени во презентирањето на овој балет. Покрај музиката на Л.Делиб се вметнува и музика на англиската група "The Residents", со што се врши своевидно осовременување како на кореографијата, така и на либретото со соодветно дополнување и разработка на основниот мотив - оживување на автоматска кукла. Кон оригиналната кореографија на И. Лозинска во неокласичен и современ стил, приклучени се и нови ликови - ликот на Фани-Фантазијата, која како фиктивна другарка на Сванида се провлекува како Визија на Копелиус, потоа се материјализира како автоматска кукла - Копелија, еротски Сон на Франц, за на крајот да "оживее" како Пигмалионовата Галатеја во рацете на Копелиус, во некое идно време. Доработката на основната идеја се состои, од една страна, во истакнување на желбата да се оживее робот-кукла, а од друга, да се прикаже автоматизацијата на живи луѓе, што е сè присутно, како во литературата, така и во реалниот живот на нашето време.

Дејствието се состои од 5 слики и се одвива во минато, сегашно и идно време. Целиот балет е згуснат во 40 минути, што значително ја усложнува работата на кореографот, сценаристот, режисерот на стручен и уметнички план. Но благодарение на залагањето и соработката на целиот тим, новата "Копелија" го доби своето конечно оформување.

Великанот на музичката уметност, германскиот композитор ЈОХАН СЕБАСТИЈАН БАХ (1685-1750) е еден од најзначајните творци што човештвото воопшто ги дало. Неговиот опус е грандиозен не само по обем, туку и по естетските вредности.

Длабоко хумана и благородна е личноста на Бах, неисцрпна е неговата енергија и инвентивност, обележена со моќен индивидуалитет и ненаметлива самосвест.

Бах компомирал световна и духовна музика. Создал дела за соло инструменти, токати, фуги, прелудии; концерти за соло инструменти и оркестар, оркестарски суити, увертири, "Бранденбуршки концерти" (6)..., музика за најразлични инструментални и вокални жанрови.

Од вокално-инструменталните дела на Бах ќе ја споменеме бесмртната кантата "Matthäuspension" ("Страдањата по Матеј"). Со нејзината изведба, под диригентството на Феликс Менделсон во 1829 година, започнува "Баховата ренесанса" која трае се до наши дни.

И покрај тоа, што Бах во своите дела ползувал стари и нему современи танцови форми, сепак, не компомирал музика за опера и балет.

Но бројни кореографи од XX век наоѓаат аналогија помеѓу танцевалната структура и структурата на Баховата музика. Преку своите сопствени изразни уметнички средства во вид на визуелна перцепција, тие ја пренесуваат до гледачот, со што му овозможуваат да ја слуша и воедно "гледа" музиката на Бах, понесен од силен емоционален набој.

Таква визуелизација на дел од "Увертирата", бр.3, во D-dur ("Арија") и "Бранденбуршкиот концерт", бр.3, во G-dur (Allegro, Adagio, Allegro), за прв пат, кај нас, ни овозможува кореографот ЕКРЕМ ХУСЕИН. Тој го идентификува својот буен балетски темперамент со Бах, понесен од неговата музика и со филигрански истечена и жива кореографска фантазија не пренесува во светот на Баховата "Божествена симфонија", (како инаку да ја наречеме неговата музика?).

И покрај тоа, што музиката, играта, костимите и декорот не пренесуваат во времето на барокот, пред нас, чиниш, се прикажува Ботичелиевата "Примавера" ("Пролет") како полетна и спиритуелна "симфонија на младоста".

Учеството на балетските мајстори ЗОИЦА ПУРОВСКА И ЗОРАН ВЕЛЕВСКИ во балетот "Големиот Бах", претставува најава за одбележување на 20-годишниот уметнички јубилеј во нивната успешна балетска кариера. Неодамна починатиот кореограф, Драгутин Болдин, при поставувањето на балетот "Пинк Флојд" ја истакна нивната висока уметничка подготвеност, креативност и професионализам, изјавувајќи дека е вистинско уживање да се работи со нив.